

Van de Voorzitter

Proficiat! Met die woorden overhandigde uw voorzitter op 27 april, onder het motto “Laat bloemen uw tolk zijn” een fraaie bos rozen aan de zojuist koninklijk onderscheiden Tineke Vooijs, al vele jaren lid van het bestuur van de Vrienden van de Stad Groningen. Hoewel deze activiteit door Burgemeester Wallage als één van de redenen voor haar onderscheiding werd genoemd, tezamen met haar activiteiten voor de Bond Heemschut, waren er andere zaken, waarmee zij zich in de ogen van Hare Majesteit echt heeft onderscheiden.

Vanaf haar komst naar Groningen, in 1990, heeft zij zich ingezet voor onderwijs van de Nederlandse taal aan asielzoekers.

Als docent met een groot aantal dienstjaren vond zij de Groningse arbeidsmarkt, waar toen een overschot aan leraren was, vrijwel voor zich gesloten. Ze bleef nog wel een dag les geven in Amsterdam. Via Educas, het onderwijsproject voor asielzoekers van Humanitas, raakte zij betrokken bij huiswerkondersteuning van asielzoekers eerst alleen voor de Nederlandse taal, maar later assisteerde ze ook bij computercursussen van Educas. Daarnaast is ze overgegaan op het begeleiden van kinderen van asielzoekers bij hun huiswerk voor de middelbare school. En dat betrof niet alleen Nederlands, maar ook de andere vakken.

Eén van haar leerlingen was ook aanwezig bij de uitreiking van het lintje. Nu heeft ze nog slechts één leerling: zijn zoon.

Daarnaast noemde Wallage haar werk als leraar-vrijwilliger op de Nieuwe School, een school met alleen maar vrijwilligers, welke later de Montessori-afdeling van het Zernike college werd.

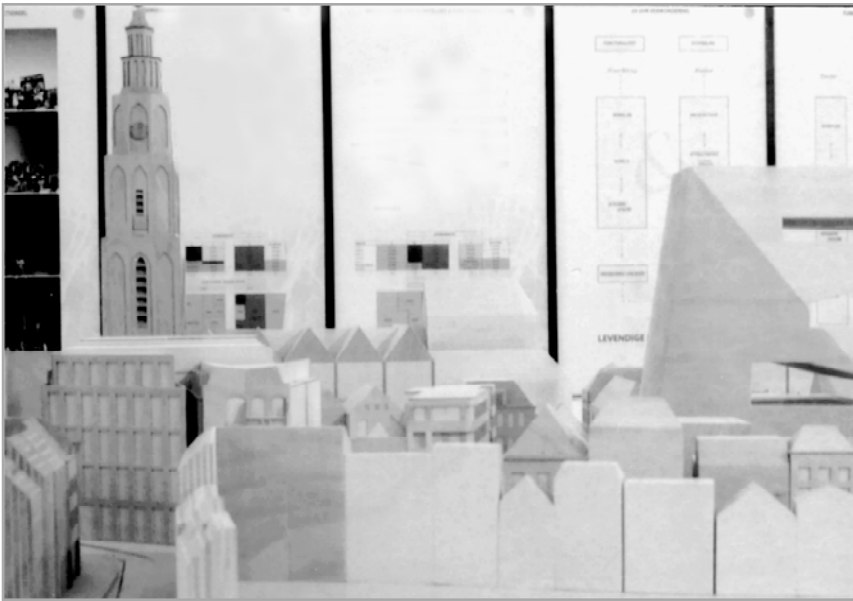
U begrijpt dat wij als bestuur van de Vrienden zeer trots zijn haar in ons midden te hebben alsook dat haar activiteiten voor de Vrienden hebben mogen bijdragen aan haar onderscheiding. Het zal nog even duren voor de Vrienden het predikaat Koninklijk waardig zullen zijn, maar het begin is er.

Met dit opwekkende vooruitzicht wens ik u een prettige zomer!

Paul Nieuwenhuis,
h.t. Voorzitter

Het raadsbesluit over het Groninger Forum

Maquette: Martinikerk en Groninger Forum.

Zoals te verwachten was, heeft de Gemeenteraad na de uitslag van de publieksenquête en het rapport van de beoordelingscommissie gekozen voor het ontwerp van NL Architects. Geen van de fracties heeft zich uitgesproken voor een van de andere ontwerpen, dus de keuze is unaniem. De meeste koersten daarbij op het oordeel van de vakjury en het publiek. ‘We hadden zelf ook deze voorkeur’, zeiden de SP, de ChristenUnie en de Stadspartij, waarmee men maar wilde aangeven dat men er zelf ook over had gedubd. Overigens bleek dat niet erg uit de beschouwingen. Groen Links en het CDA gaven te kennen aanvankelijk veel in het ontwerp van Van Egeraat te hebben gezien. Onzekerheid over de kosten van zijn plan en de halftransparante albastbekleding, en daartegenover de inrichtingsmogelijkheden van het ontwerp van NL Architects haalden deze partijen over voor dat ontwerp te opteren.

Groen Links, de ChristenUnie, Student en Stad en de PvdA signaleerden echter – naar mijn mening terecht, zie het vorige Vriendenbulletin – wel een paar zwakke punten bij het ontwerp van NL Architects: de ingang aan de zijkant en de grote openingen ter weerszijden van het Forum. Een echt plein heeft in het algemeen vier wanden, maar dat is hier niet het geval, dus vroeg men B en W er voor te zorgen dat er een sfeervol plein komt. Dat was nogal gemakkelijk gezegd; bij dit ontwerp is niet zomaar een ‘echt’ plein te maken. De gevel aan de Nieuwe Markt zou veel breder moeten; dan kan daar ook de ingang in komen. Of het gebouw wordt een kwartslag gedraaid. Dat heeft meteen het voordeel dat de interessante gevel van het Forum aan de goede kant komt, en vanaf de Grote Markt door de toegangsstraat te zien is. Maar dan komt er wel een ander gebouw dan het huidige ontwerp.

De toegangsstraat heeft overigens in de eerste suggesties voor de oostwand nog niet de verbreding aan de kant van de Nieuwe Markt gekregen die in het vorige Vriendenbulletin werd bepleit om het Forum beter te kunnen zien.

Het is een beetje een herhaling van wat ik eerder schreef, maar de uitstraling en de zichtbaarheid van het Groninger Forum vind ik van cruciaal belang. Het gebouw staat namelijk niet in de loop van het Groninger binnenstadspubliek; als dat wel zo was had De Bijenkorf zich wel gemeld. De vaste klanten van bijvoorbeeld de bibliotheek blijven natuurlijk komen, maar het gaat erom (veel) meer mensen naar het Forum te krijgen. Daaraan moet een spectaculaire archi-

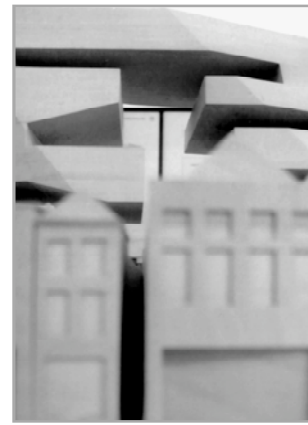
tectuur bijdragen en daarom moet het plein door vorm en inrichting een aantrekkelijke verblijfplaats worden. Ik heb (nog?) niet veel met het ontwerp van NL Architects; ik vind het niet een gebouw dat, vanaf de Grote Markt gezien, nieuwsgierig maakt naar wat er in te doen is.

Maar het project moet slagen. We gaan dus voor dit ontwerp en daarom (nogmaals) deze suggesties om de handicaps zoveel mogelijk weg te werken.

De raad had veel aandacht voor de kosten. Dat was nog vóórdat de miljoenenkortingen bij Europapark in de openbaarheid kwamen; men zal er nu dus nog scherper op toezien dat de zaak financieel binnen de perken blijft. De gemeente wordt eigenaar van het Forumgebouw en moet de helft van de begrote kosten van 62,5 miljoen opbrengen; 31,25 miljoen euro dus. De andere helft moet van het rijk, de provincie en particuliere investeerders komen. 31,25 miljoen moet voor de gemeente het maximum zijn, beklemtoonden met name de VVD en de SP.

Er zullen weinig mensen zijn die geloven dat het bij dit bedrag blijft. De statistiek steunt hen; gelet op andere grote projecten in Nederland houden we het niet binnen de – voorlopige - begroting. De wethouder wees erop hoe de tijd en bijzondere voorzieningen dit bedrag kunnen verhogen, en de ChristenUnie concludeerde dat de raad zich maar moet voorbereiden op voorstellen voor het iets verhogen van dat bedrag. 'Iets' lijkt mij erg weinig; ik denk dat het verstandig is niet 31 maar minstens 45 miljoen voor de gemeente in gedachten te houden.

Maquette: De nieuwe oostwand van de Grote Markt en het Groninger Forum gezien vanaf de Grote Markt.

Maquette: Zicht op het Groninger Forum vanuit de Peperstraat.

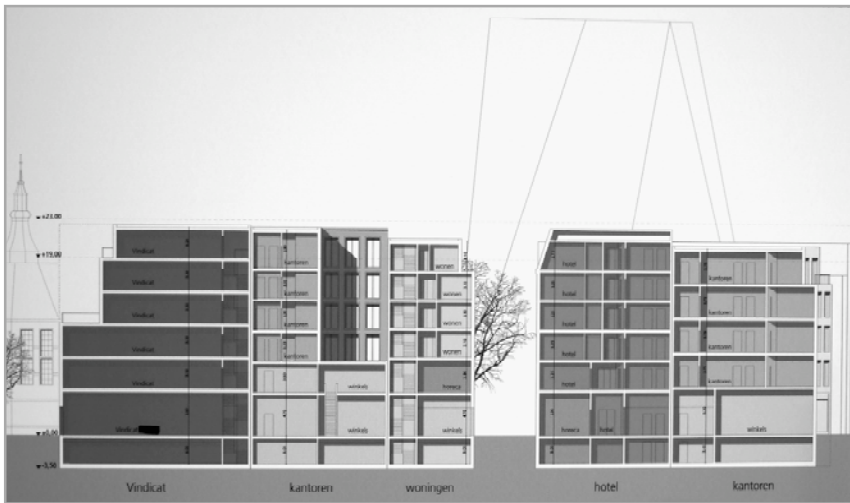
De raad wil duidelijkheid hebben over de kosten voor dat er aanbesteed wordt. Het project afblazen als het aanzienlijk meer wordt dan 62,5 miljoen, en voor de gemeente veel meer dan

31 miljoen? Dat lijkt mij niet verstandig; bij zo'n opstelling zouden er heel wat projecten waar we nu gelukkig mee zijn niet zijn gekomen. Meer fondsen proberen te werven dus? Het is al een enorm probleem de 31 miljoen bij elkaar te krijgen. Een bestuurder wegsturen? Dat vermindert de kosten niet. Een soberder uitvoering? Lijkt mij ook niet raadzaam. Een kleiner gebouw? Het zou te overwegen zijn; het ontwerp voor het Groninger Forum heeft meer kubieke meters dan de Martinikerk-inclusief-de-ruimteboven-de-gewelven.

Ook de invulling van het Forum hield de raad natuurlijk bezig, maar daar kan later pas meer duidelijkheid over komen. Wel verraste mij in het betoog van wethouder Frank de Vries zijn conclusie naar aanleiding van wat er in Japan gaande is. Daar zijn 1 miljoen Japanners zodanig in de internetwereld verstrikt geraakt dat zij het huis bijna niet meer uitkomen. Zij denken, aldus de wethouder, minder in de klassieke boekenwereld dan wij; zij gaan [op hun manier, PS] op zoek naar informatie en plekken waar zij in contact komen met de samenleving. Als wij dat organiseren, zo interpreteerde de wethouder het voorgaande voor onze cultuur, kan het Forum een soort marktplaats worden voor de samenleving. Ik hoop dat hij gelijk heeft, maar ik zie de verknochtheid van de Japanners aan internet, en niet alleen van de Japanners, eerder als een waarschuwing.

De wethouder: 'Uiteindelijk is het realiseren van dit soort plannen en projecten, die van groot belang zijn voor de stad, in hoge mate afhankelijk van een forse portie visie, geloof, vertrouwen en doorzettingsvermogen.'

Beeldkwaliteitplan nieuwe Oostwand Grote Markt.

Langsdoorsnede oostwand met mogelijke functionele indeling

Hoe klassiek is Groningen?

Tijdens een informatieavond op dinsdag 19 juni jl. in de Oosterpoort konden inwoners van de stad Groningen (eindelijk) kennismaken met het langverwachte beeldkwaliteitplan voor de nieuwe oostwand van de Grote Markt. De nieuwe wand vormt de overgang van de Grote Markt naar wat nu al de Nieuwe Markt wordt genoemd, gelegen op de plek waar nu de Nabergarage staat en waar straks het Groninger Forum zal verrijzen.

In alles deed zich tijdens de informatieavond het contrast voelen tussen het Forumgebouw en de nieuwe oostwand. De gemoeidelijke sfeer waarin de oostwand werd gepresenteerd en het opmerkelijke gemak waarmee de gespreksleider 'ingewikkelde' vra-

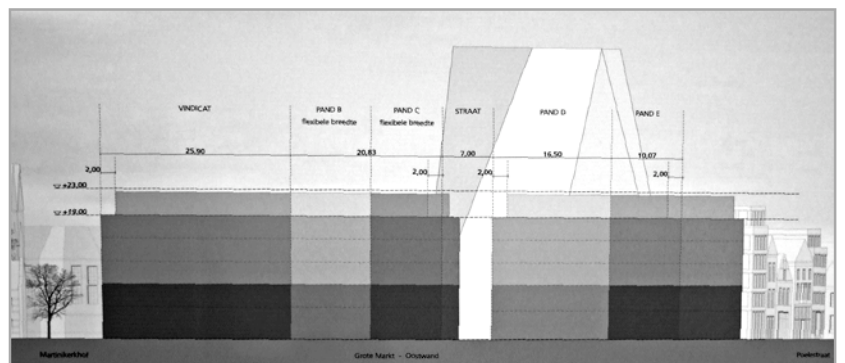
gen van tafel veegde: niets herinnerde aan de verhitte debatten over het Groninger Forum en de complexe vraagstukken die daarin aan de orde kwamen.

Zoenoffer?

De trajecten die nu voor Forumgebouw en oostwand worden doorlopen, laten zich dan ook moeilijk onderling vergelijken. Toen enkele jaren geleden vast was komen te staan dat het Groninger Forum in de beste Groninger traditie 'spraakmakende' architectuur zou worden, kregen degenen die riepen om reconstructie van de oude Grote Markt of verwezen naar de licht historiserende architectuur van Natalini -als zoenoffer?- een oostwand 'met klassieke uitstraling' toegeworpen.

Vierkante meters in een klassieke jas

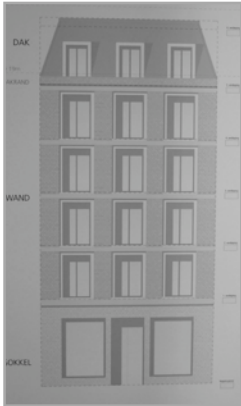
Volker Wessels Vastgoed is nu verantwoordelijk voor de ontwikkeling van deze klassieke oostwand, die maar liefst zeventien meter naar voren komt, zodat -zo hoopt men- de vooroorlogse intimiteit weer terug komt. Door de gebouwen ook nog eens flink hoger te maken (tot maar liefst 23 meter) krijgt het aantal vierkante meters een flinke impuls.

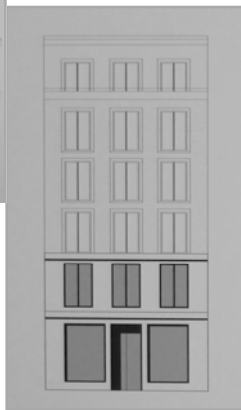
Hoogte 23 m. Rechts Poelestraat. Achter de oostwand het Forumgebouw

En hoe ziet dat er dan uit, die klassieke wand?

In opdracht van de ontwikkelaar heeft de Duitse architect Thomas Müller daarover zijn gedachten laten gaan. In een uitgebreide presentatie lichtte Müller de ontstaansgeschiedenis van het door hem opgestelde beeldkwaliteitplan toe. Op basis van een analyse van de Nederlandse en Groningse bouwkunst uit voorbije eeuwen kwam Müller tot de verder weinig opzienbarende conclusie dat de oostwand vraagt om een stevig basement of onderbouw met daarboven een stevige (bakstenen) gevel en een verdieping die als 'kap' overkomt.

Massief met afleesbare bouwlagen

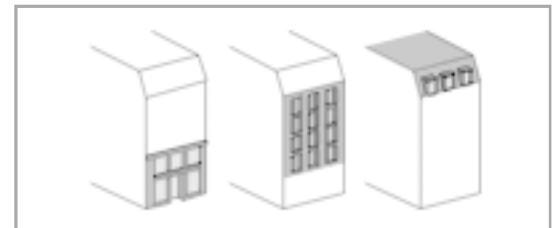
Sokkel 2 verdiepingen

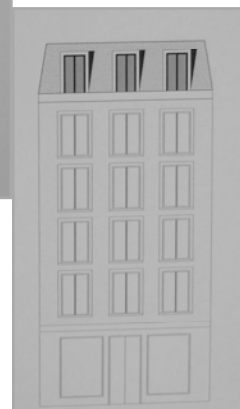
Massief met openingen

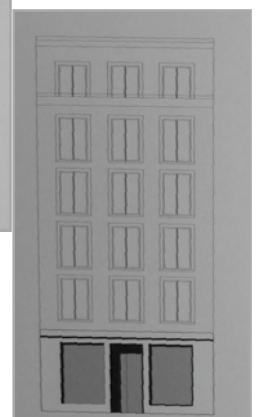
Terug springende verdieping (dak)

Architectonische uitstraling

Dakverdieping met kapellen

Sokkel 1 verdieping

Hoe Gronings is klassieke architectuur?

Wie op de gepresenteerde impressies en sfeerbeelden afgaat en de daarop aanwezige maar niet bestaande eeuwenoude bomen weg denkt, kan niet anders dan constateren dat het beeldkwaliteitplan van Volker Wessels en Müller in alle opzichten een 'keurig', ietwat braaf plan is. Tegelijkertijd doet het gemis aan eigenheid, aan karakter zich voelen. Daar is op zich niets mis mee: het is een gegeven dat steden steeds meer op elkaar lijken. In Berlijn, Frankfurt en Parijs verrijzen overal neutrale, 'klassieke' gebouwen, die zich prima voegen in het bestaande stadsbeeld en waar de gemiddelde bezoeker zich ook niet snel

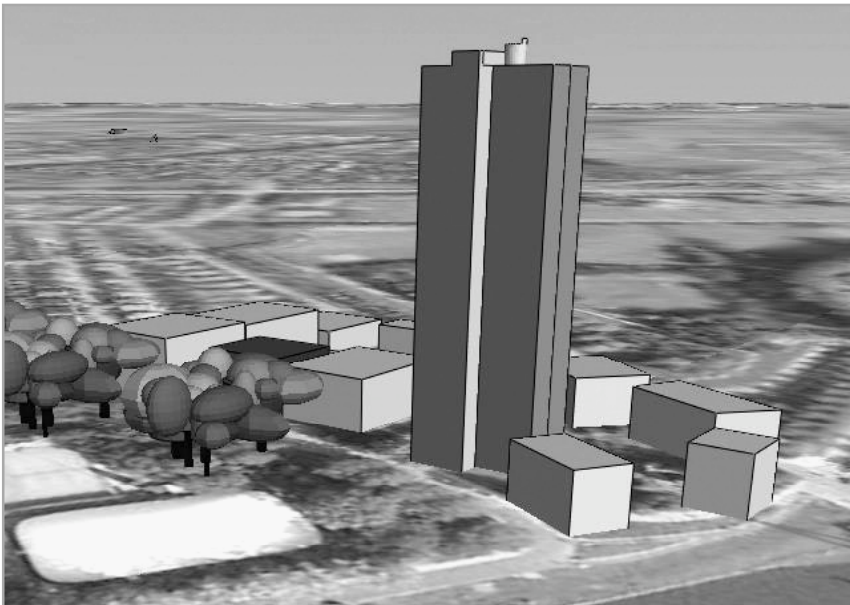
aan zal ergeren.

Het meest storend in de discussie is echter dat de nieuwe oostwand in direct verband wordt gebracht met de oude gevelwand van de zuidzijde en de 'historische' architectuur van de stad Groningen. Van een verband is eigenlijk nauwelijks sprake. Nog het meest spreekt de tegenstelling uit de kapverdieping, die eigenlijk geen kap is, maar een terugliggende verdieping die de suggestie wekt een kap te zijn. In maatvoering, volume en oriëntatie zijn we daarin wel heel ver verwijderd van de Groninger binnenstad met zijn relatief bescheiden, diepe panden en landschap van hoge, met pannen gedekte zadeldaken.

Is het beeldkwaliteitplan daarmee een slecht plan?

Nee. In bekwame handen kan de nieuwe oostwand beslist tot iets moois worden. Met het historische Groningen heeft de architectuur van deze 'klassieke' wand echter weinig van doen. Waarvan acte.

De Brugwachter

*Fragment montage
foto: Google Earth 2007*

Wie de Korreweg afrijdt en de Gerrit Krol-brug met zijn spectaculaire fietsbruggen over het Van Starckenborghkanaal passeert ziet in het idyllisch groen een roodbakstenen huisje liggen. Ooit was het de woning van de brugwachter maar de tijd van de handbediende brug is voorbij en sinds jaren woont hier geen brugwachter meer.

Het terrein ligt aan de kop van het suburbane Groningen, van de laagbouw wijken Van Starckenborgh en De Hunze met hun eengezinswoningen. Talloze fietsers op weg van en naar Beijum komen dagelijks langs dit landelijk gebiedje, verbindingsschakel in de ecologische zone langs de oude historische Hunzeloop.

Als het aan het college van B en W ligt komt in deze situatie spoedig verandering. Het stedelijk karakter aan de westzijde van het van Starckenborghkanaal

aan het einde van de Korreweg zal worden versterkt door de bouw van wooncomplexen tot een hoogte van 40 meter. En het ligt in de bedoeling deze stedelijke bebouwing voort te zetten op het parkachtige terrein waar zich nu nog het brugwachtershuisje bevindt: over het kanaal heen ontstaat een stedelijke uitstulping van ongekende allure. Een woontoren van 75 meter hoog, omringd met een aantal vierlaags woonblokken, alle gelegen aan een bestraat binnenplein. De Brugwachter is het project gedoopt, daarmee in de toekomst de herinnering levend houdend aan het idyllische gebied dat teloor is gegaan. Al met al een krachtige inbreuk op het suburbane leven dat de burgers in de omringende wijken genieten.

Het projectplan

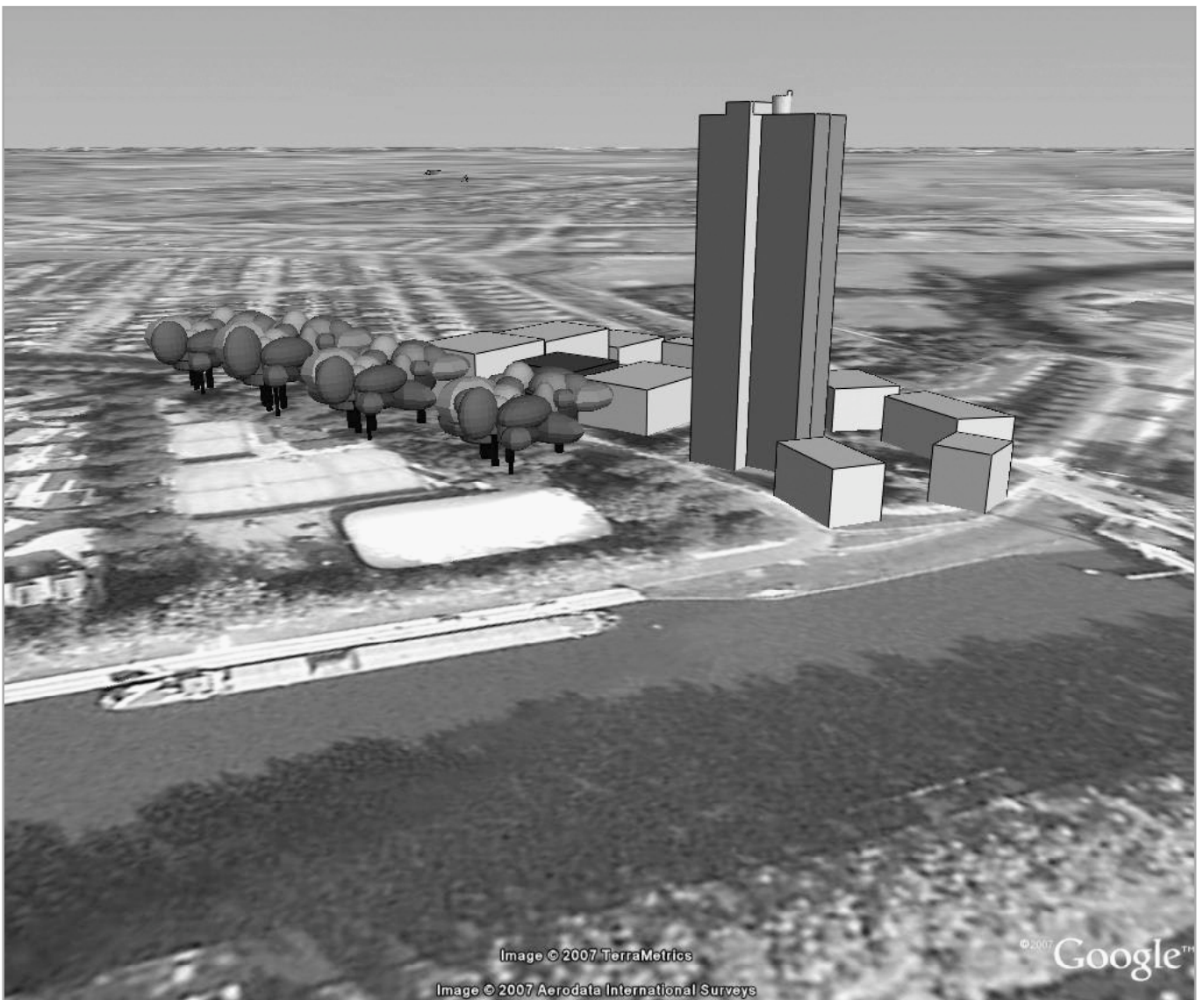
Voor het plan verantwoordelijk zijn B. Timmer, projectontwikkeling en de woningcorporatie In. Zoals in de Inspraakrapportage stedenbouwkundig plan De Brugwachter staat “De ontwikkelaar is initiatiefnemer. Hij heeft de gemeente benaderd”. Die bewering is overigens wel kort door de bocht. De gemeente heeft de kat op het spek gebonden. Zoals Tjerk Ruimschotel, ambtenaar bij de gemeente, in zijn lezing voor de Vrienden van de Stad vertelde, is aan projectontwikkelaars de gelegenheid geboden voor een aantal lokaties bouwplannen te ontwerpen. Ze mochten er hun eigen creativiteit in botvieren en hun gang gaan. En zo hebben Timmer c.s. op de kleine ruimte aan het van Starckenborgh – kanaal de kans aangegrepen om een plan te maken waarbij

veel en hoog gebouwd wordt. Met het ontwerp blijken de ambtenaren van RO/EZ zeer ingenomen. Men ruilt de in ecologische termen vervatte oude plannen moeiteloos in voor het idee van een grootschalige steenklomp. Het inzicht schrijdt voort, zo kan men in het inspraakverslag lezen. Waarom zijn de ambtenaren zo van het plan gecharmeerd en weten ze B en W in hun geestdrift mee te slepen? Het functionele argument is dat (rijke) senioren aan de noordoost-kant van de stad nauwelijks een woning kunnen vinden. Dit plan verschaft hun de mogelijkheid van hoogwaardige huisvesting. De toren biedt een schitterend uitzicht over de Ommelanden. Maar waar ze echt warm voor lopen is dat de toren fungeert als een landmark van de stad. Het profiel wordt met een markante uitschieter verrijkt. Ook in de 21e eeuw peperen we het de Ommelanders in dat de Stad de regio nog steeds domineert. In de inspraakrapportage lezen we “Voor wat betreft de hoogte is

ons standpunt dat hij minimaal 45 meter moet zijn. Een lager volume ontkracht de positionering buiten de stad en de functie die de Brugwachter kan hebben als “landmark”.(pg. 10) De euforie moet bij B en W en de ambtenaren aanzienlijk zijn geweest toen de architect een toren van liefst 75 meter bleek te hebben getekend. Nu bestaat al van oudsher het verlangen om op de meest onverwachte plekken in een stad hoogbouw te realiseren. In de retoriek van de ruimtelijke ordening van de jaren '50 heette het dat de stad een vuist moest maken. Tegenwoordig is de minder defensieve term landmark in zwang maar de behoefte om de omgeving te domineren is onveranderd gebleven.

Burger en gemeente

Vele bewoners van de omringende wijken zien deze plannen met lede ogen aan. Ze voelen zich als alle burgers mede-eigenaar van hun omgeving. Plots komt een nieuwe eigenaar in hun wijk de

Montage in vogelvlucht Van Starckenborgh kanaal onder rechts een puntje van de Gerrit Krolbrug. foto: Google Earth 2007

illusie verstoren. Hij maakt een plan dat de woonomgeving radicaal doet veranderen. De burgers staan machteloos. Tenzij de gemeente als hoeder van het algemeen belang door beleid en regelgeving paal en perk stelt. Zoals de burger dat gewend is als hij de gevel van zijn eigen huis wil veranderen. Kortom hij verwacht dat de gemeente tot een redelijke afweging komt van de diverse belangen die met de omgevingsverandering in het spel zijn. Is dat bij de Brugwachter het geval? Heeft de gemeente voldoende afstand tot de partijen gehouden?

Inspraakrapportage

Als we het inspraakverslag lezen kunnen we daarop niet gerust zijn. De gemeente lijkt gecommiteerd aan één van de partijen, nl. de projectontwikkelaar. De bezwaren en de tegenwerpingen van de burgers worden weggeredeneerd of zelfs genegeerd, van een afweging is geen sprake. Laten we een paar voorbeelden uit de rapportage noemen.

Het plan is in strijd met het bestaande bestemmingsplan. Nu kan de gemeente proberen het bestemmingsplan te wijzigen of een nieuw bestemmingsplan te ontwikkelen. Het zou dwingen tot een integrale afweging van de functies die men aan het gebied wil toekennen. De beoogde functieverandering is er belangrijk genoeg voor. De gemeente kiest er echter voor van de mogelijkheid van art. 19 van de Wet Ruimtelijke Ordening gebruik te maken, waardoor vrijstelling van het bestemmingsplan mogelijk wordt. De gemeente legt uit waarom daarbij voor de lichtere procedure van vrijstelling gekozen wordt en niet voor de zwaardere.

Wat niet wordt beargumenteerd is waarom van wijziging van het bestemmingsplan is afgezien. Nu valt dat overigens licht te begrijpen: daarmee is natuurlijk veel te veel tijd gemoeid en dat is niet in het belang van de projectontwikkelaar. Sterker, de ontwikkelaar zou natuurlijk nooit aan zijn plannenmakerij begonnen zijn als hij niet zou hebben geweten dat de gemeente van de artikel 19-procedure gebruik zou gaan maken.

Een van de reacties bevat de bewering dat het plan disproportioneel is en een inbreuk maakt op de directe omgeving. De gemeente zegt deze visie niet te

delen. Met het plan van de Brugwachter is namelijk sprake van een structurering van de ruimte. Dat valt natuurlijk niet te ontkennen maar daarmee is de opvatting van de bezwaarde burger nog niet ontkracht!

Een derde voorbeeld heeft te maken met de bezwaren die het Wessel Gansfort-college, gevestigd op het terreintje waar de strijd over gaat, inbrengt. De school is geschrokken van de torenbouw pal naast de school. B en W stelt dat het de projectontwikkelaar privaatrechtelijk is toegestaan vanaf twee meter van het erf van de buurman een torenflat op te richten. Dat het allemaal wat minder brutaal zou hebben gekund en B. Timmer c.s. wat meer rekening met de toekomstige burens hadden kunnen houden, het zal B en W kennelijk worst wezen.

Demonstratie

Nee, de gemeente is geen vriend van de school, noch van de bewoners van de omringende wijken. Op een mooie zomeravond in juni lopen ze dan ook te hoop. De plek waar de toren zal worden opgericht is op het grasveldje langs het Heerdenpad gemarkeerd. Maria Hintzbergen spreekt over de bezwaren die in de wijken tegen de plannen bestaan en overhandigt aan wethouder F. de Vries duizend handtekeningen van tegenstanders van het project. De wethouder verklaart dat de gemeente voor alle geopperde problemen oplossingen zal weten te vinden en dat de toren als het aan B en W ligt, zal worden gebouwd. Voorts zegt hij te hechten aan goed overleg met de bewoners. Licht verbijsterd horen de bewoners het aan. We ontwaren het oppositionele gemeenteraadslid D. de Jong in de menigte die enigszins vilein opmerkt geen andere gemeenteraadsliden te ontdekken. "Hoe ligt het plan in de gemeenteraad" is onze vraag. "Ach, er leven wel bezwaren maar als het college politieke druk zet op de Raad dan....." En zijn blik wordt een beetje berustend. Ongetwijfeld denkt de ervaren De Jong aan al die keren dat de coalitie- verhoudingen bepalend zijn voor het besluit dat de vroede vaders nemen.

In september is het zover: dan zullen de bewoners kunnen vaststellen hoe hun belangen in de gemeenteraad worden "meegewogen".

Kleding voor bruiloften en partijen

*Uithangbord piccolo
Oosterstraat 25*

Aan de voorgevel van het pand Oosterstraat 25 bij de hoek van de Bentelaarsgang bevindt zich een opvallend uithangbord met daarop een afbeelding van een piccolo met de tekst: “Kostuumverhuur Groningen”.

In het begin van de Bentelaarssteeg is rechts een wit bord aan de muur bevestigd met het opschrift: “Kostuumverhuur, Atelierwerk, Advies, Bemiddeling”. Als je de Bentelaarssteeg doorloopt langs de zijmuur

van Oosterstraat 25 kom je op een soort pleintje met aan je linkerhand de voormalige sigarenfabriek van H. Lieftinck. Op de gevel staat: Tabaksfabriek Sigaren De Nijverheid H. Lieftinck Anno 1893. Het pand wordt op het ogenblik verbouwd: er komen vier appartementen in. De gevel ziet er prachtig uit. Aan de westzijde ligt een verwaarloosd pakhuis dat gebruikt wordt door Perry Sport. Aan de achterkant van Oosterstraat 25 is de ingang van het bedrijf van de Stichting Kostuumverhuur Groningen.

Het ontstaan van het bedrijf

De directeur van de zaak, mevrouw Heleen Untied, doet open en leidt me via de gang en de trap naar boven, langs een paar poppen gekleed in opvallende kostuums: onder andere een bosnimf en een pop in een narrenpak. Heleen Untied

vertelt over de geschiedenis van deze unieke zaak, de enige zaak in Groningen die kostuums verhuurt. De oorsprong ligt in de jaren '50 toen er veel optochten met verklede kinderen werden gehouden in de provincie Groningen, bijvoorbeeld op Koninginnedag en Bommenberend. In die tijd bloeide het amateurtoneel, kortom, er was grote behoefte aan kostuums voor deze activiteiten. De provincie Groningen stelde voor een collectie samen te stellen met alle kostuums uit de provincie, waaruit geleend kon worden. De collectie werd ondergebracht in het Dienstverlenend Orgaan Groningen (DOG) en door de provincie gesubsidiëerd.

Deze stichting werd na enige tijd geliquideerd en de collectie werd ondergebracht bij de Stichting Amateuristische Kunstbeoefening en Kunstzinnige Vorming (AKKV). Ook deze stichting kreeg financiële problemen, waarna hij werd opgeheven. Heleen Untied werkte in die tijd bij het AKKV en besloot de kledingcollectie over te nemen en een eigen zaak te beginnen. Dat was in 1988. Ze schreef een ondernemingsplan dat geaccepteerd werd en richtte met twee andere vrouwen deze stichting op, waarvan ze nu de directeur is. De andere vrouwen zijn inmiddels vertrokken. Het pand in de Oosterstraat werd gehuurd en dat bevat nog steeds.

Het bedrijf verhuurt kostuums: vooral gelegenhedskleding (voor officiële gelegenheden) en kleding voor toneel, film, show en feesten. Onder de gelegenhedskleding verstaan we voor heren de smoking, het jacket, het rokkostuum en het nette pak en voor de dames de cocktail-

Clownspak

jurk en de galajurk. Ook alle accessoires kun je daarbij huren: tasjes, stola's, handschoenen, hoge hoeden, manchetknopen, zelfs nette zwarte schoenen voor de heren. Veel mannen dragen tegenwoordig sportschoenen, en beschikken niet over een paar nette zwarte schoenen.

De klanten

De vraag naar kostuums is veranderd in de laatste vijftig jaar. Was in de jaren '50 de vraag naar verkleedkleding voor kinderen en toneelkleding groot, nu is het vooral de vraag naar gelegenhedskleding en feestkleding voor themafeesten.

De grote vraag naar gelegenhedskleding wordt vooral veroorzaakt door de toegenomen populariteit van uitgebreide huwelijks-

feesten, soms wel drie dagen lang. Het uiterlijk vertoon daarbij is de laatste tien jaar veel belangrijker geworden. Het is niet meer zo als in de jaren '60 toen het 'in' was om op de fiets naar het stadhuis te gaan. Bij zo'n uitgebreid huwelijk heeft het bruidspaar naast de getuigen ook bruidspersoneel: een aantal vrienden die de bruiloft organiseren waarbij originele locaties en bijzondere stunts bedacht worden naast de traditionele receptie, het diner en het feest. Op de dag van de bruiloft verschijnen de mannelijke naaste familieleden, getuigen en het bruidspersoneel in jacquet.

Ook voor premières kleedt men zich: in Tuschinski bijvoorbeeld verschijnt men in smoking. Ook prijsuitreikingen zijn gelegenheden waarbij de genomineerden in smoking verschijnen. Tegenwoordig worden eindexamenfeesten (na het examen, voor de uitslag) zelfs in gala gehouden.

Studenten zijn niet meer de belangrij-

ste klanten. Tegenwoordig kan een student vrij goedkoop een rokkostuum kopen, jurken worden ook gekocht of geleend. Het voordeel van het lenen of huren van een galajurk is dat je steeds iets anders aan kunt trekken. Er zijn trouwens ook klanten die steeds dezelfde jurk willen hebben, omdat hij zo lekker zit.

Bedrijven organiseren vaak themafeesten. Daar moet ieder zich kleden volgens een bepaald thema: bijvoorbeeld discofeesten in kleding uit de jaren '60, '70 of '80. Ook cateringbedrijven zijn goede klanten: zij huren themakleding voor het personeel dat een maaltijd verzorgt, bijvoorbeeld Spaanse kleding bij een Spaanse maaltijd of Chinese kleding bij een Chinese maaltijd.

De werkzaamheden

Thema- en feestkleding wordt in huis op het atelier gemaakt, nagemaakt van plaatjes uit kostuumboeken. De patronen worden daar ook gemaakt. Gelegenheidskleding wordt gekocht. Eens per jaar wordt er een kostuumlijst opgesteld van kleding die het volgend jaar gemaakt wordt. Eens in de zes weken is er een teamvergadering waarbij de voortgang van het werk wordt bekeken.

Er gaat veel tijd zitten in het verhuren van kleding. Bij het eerste bezoek zoekt een klant naar geschikte kleding of een kostuum, hij kan dit reserveren. Soms

Charleston

Foto: Coen Tweel

blijkt bij het passen dat de kleding iets moet worden ingenomen. Na gebruik moet de kleding gereinigd worden. De gelegenhedskleding voor de heren gaat naar de stomerij, de galajurken en feestkleding worden voor het grootste deel in het bedrijf zelf gewassen en gestreken, evenals de overhemden, die worden bovendien gesteven.

Er werken in dit bedrijf vijf vrouwen in loondienst: de directeur Heleen Untied, verder het hoofd ateliers, een medewerker op het atelier, één persoon voor de verhuur van kleding en één persoon voor het wassen en strijken van de kleding.

De kostuums

Een rondleiding door het gebouw geeft een indruk van de ruimte en de functies: het naaiatelier met een pas gemaakte 18de-eeuwse rococojapon. De keuken, het kantoortje, een kamer met de verzameling gelegenhedskleding, en tenslotte een enorme zaal met verkleedkleding. Historische kleding uit verschillende perioden: de prehistorie, Egypte uit de tijd van Cleopatra, de Grieken, de Romeinen, de Middeleeuwen, de Renaissance, Barok, Rococo, Empire, Biedermeier, Fin de Siècle, de jaren '20 en '30 (de tijd van de charleston), de jaren '50 (rock-en-rollkleding inclusief pettycoats), 'jaren '60, '70 en '80 (hippie- en discokleding). Verder is er beroepskleding (boeven en politieagenten, rechters en advocaten, nonnen en paters) en zijn er uniformen. En natuurlijk de Groninger kostuums met tipdoek, oorijzer, een mutsje voor onder het oorijzer en een floddermuts voor over het oorijzer heen, ook voor heren de Groninger dracht. Er zijn Volendammer kostuums, kleding uit het Wilde Westen, sprookjesfiguren en dierenkleding. Sinds zijn ontsnapping uit Blijdorp is Bokito (een gorillakostuum) erg populair, zoals eerder het dinosauruspak. Zelfs kun je je als zee-meermin verkleeden. Verder is er kleding in kindermaten. En natuurlijk zijn er de clownspakken.

Als een klant niet kan vinden wat hij/zij zoekt, kan het bedrijf bij collegaverhuurders elders in het land de gewenste kleding bestellen.

Op zolder is de kleding opgeborgen die incidenteel nodig is, de sinterklaas- en zwarte-pietpakken, kerstmanpakken en paashazen. Ook kleding die (misschien

tijdelijk) uit de mode is. Zo zijn nu de jaren '70 weer helemaal in, terwijl daar een tijd helemaal geen vraag naar was.

Uitverkoop

Er vindt regelmatig vervanging van kleding plaats. Na verloop van tijd gaat de gelegenhedskleding die niet meer verhuurd wordt in de uitverkoop. Zo kan een student heel goedkoop aan een rok-kostuum, smoking of jacquet komen en een studente aan een galajurk.

De prijzen

Hoe chiquer de kleding, hoe hoger de huurprijs: de huur van een jacquet (jas, broek, vest, overhemd, das) € 100,00 exclusief de schoenen en de manchetknopen, maar de kinderkleding kost € 7,50 tot € 12,50; een avondjurk kost € 35,00 tot € 85,00 folkloristische kostuums vanaf € 20,00 tot € 35,00, en historische kostuums van € 25,00 tot € 60,00.

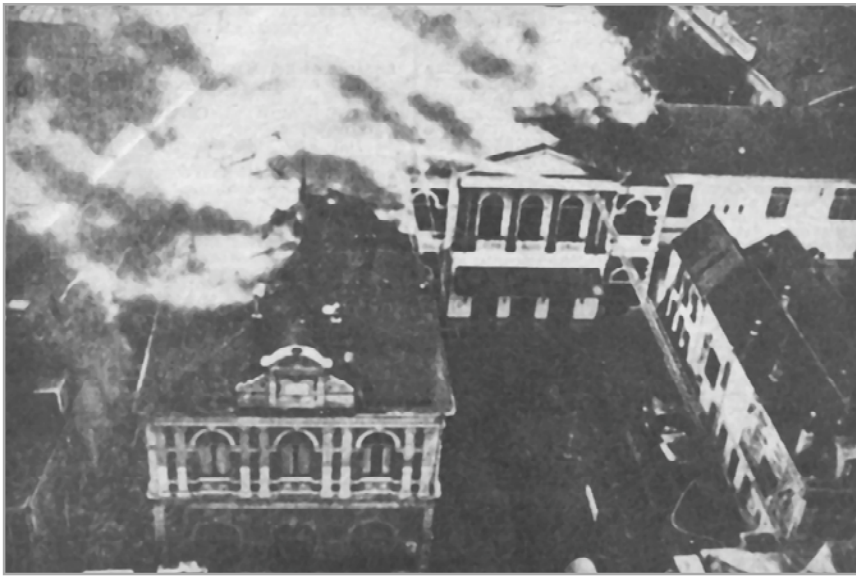
Als je vaak een rok (huurprijs € 75,00) of smoking (€ 65,00) nodig hebt als student, kun je beter een kostuum kopen, nieuw of tweedehands. De vader van de bruid of bruidegom die zo'n chique kostuum alleen voor de bruiloft nodig heeft, is voordeliger uit als hij een kostuum huurt.

Empire

Van Prof.dr.J.M.Minderhoud, oud-hoogleraar neurologie en archivaris van de Sociëteit "De Harmonie" ontvingen wij bijgaande inzending die wij graag publiceren.

De geschiedenis van de Sociëteit "De Harmonie" te Groningen

De brand in 1941 gezien vanaf de Academie-toren

Op zondag 29 juni 1941 brak er in de vroege ochtenduren brand uit in de gebouwen van Vereniging "De Harmonie" in de Oude Kijk in 't Jatstraat en beschadigde of verwoestte vrijwel alle zalen, behalve de grote concertzaal. In de daarop volgende jaren is onder soms erbarmelijke omstandigheden nog gebruik gemaakt van de beschikbare ruimten door de Groninger Orkest Vereniging (G.O.V.), door de Groninger Biljart Club (G.B.C.), door de vele verenigingen voor sportbeoefening, en vergadering of tentoonstellingen. Na een felle strijd tussen voor- en tegenstanders, waarbij de emoties soms hoog opliepen, werd in 1973 de, om zijn akoestiek beroemde, grote zaal afgebroken en werden andere resterende delen van de andere zalen gerenoveerd tot het z.g. Harmoniecomplex van de Rijksuniversiteit, waarin een deel van de Juridische en de Letterenfaculteit gehuisvest werden.

De roemruchte geschiedenis van de Sociëteit "De Harmonie" begon reeds vóór 1840 en bereikte tussen 1891 en 1921, toen "De Harmonie" het culturele hart van Groningen was, een hoogtepunt. De geschiedenis is verweven met die van de Hoogeschool, later Universiteit, de gegoede burgerij van de stad Groningen en de leden van het studentencorps "Vindicat atque Polit", dat in 1815 was opgericht.

In het begin van de 19e eeuw waren er meerdere sociëteiten in de stad, die of een concreet doel voor ogen hadden, zoals de Vereniging van prinsgezinde Burgers "Het Oranjezaal" en andere die slechts als doel hadden de gezelligheid, de conversatie en het spelen van een kaartspel (traquedille, taccadille of triktrak of het Zevenkoningenspel, tarok), zoals de "Groote of Heerensociëteit". In de eerste jaren waren ook de militaire officieren lid van deze sociëteiten. Van een enigszins ander karakter waren enkele sociëteiten die in het "Hooge Zomerhuis" in de Nieuwe Kijk in 't Jatstraat bij elkaar kwamen. Daar werd muziek gemaakt en soms een vauxhall gehouden, waar men in de, met lampionnen verlichte tuin, kon wandelen of op

De sloop van de grote concertzaal in 1973

de muziek kon dansen. Ook was er een biljartzaal en een lees- en conversatiezaal. De muziek werd gemaakt door stafmuzikanten van één van de regimenten Infanterie, die in Groningen gelegerd waren, of door het muziekcorps van de Schutterij, aangevuld door verdienstelijke ‘dilettanten’ en solisten, zoals G. Wouters Jr en Jhr. Mr.M.A. de Savornin Lohman. In 1840 toen weer eens na het plegen van onregelmatigheden door enige ‘door Bacchus vocht verhitte muzenzonen’, de behoefte bestond om via het hanteren van een ballotage enkele te onrustige studenten buiten de deur te kunnen houden, werd het bestaan van drie van deze sociëteiten (de Sociëteit “De Uitspanning, de Sociëteit “Nabij en buiten” en de Sociëteit “De Harmonie”)

beëindigd en werd een nieuwe Sociëteit “De Harmonie” opgericht.

Al spoedig was de ruimte te klein voor het groeiend aantal leden en betrok de Sociëteit een nieuw pand in de Oude Kijk in ’t Jatstraat, op de plaats waar het

“Vrouw Clarentconvent” gestaan had en waar nog het gebouw van de “Academie voor teeken-, bouw- en zeevaartkunde Minerva” stond. Daar werd een concertzaal, een biljartzaal en een sociëteitzaal, alsmede een fraaie tuin gebouwd (1856). Diest Lorgion schreef: *“Een vrij uitgestrekte en met smaak aangelegde tuin biedt den leden een vrolijk gezigt en eene aangename wandelplaats aan. Het getal der leden is sedert de verplaatsing der sociëteit uit de nieuwe in de oude kijk- in ’t jat-straat aanmerkelijk toegenomen en bedraagt meer dan duizend. Er wordt iederen zondag avond van zeven tot tien ure in deze sociëteit muziek gemaakt door het korps stedelijk muzikanten, en daarboven is er thans in den zomer ook des woensdags-avond muziek van de hoornblazers van het zevende regiment”.*

In 1873 werd het gebouw vergroot o.a. door afbraak van het gebouw van Minerva en het maken van een entree voor rijtuigen in de Oude Kijk in ’t Jatstraat. In 1862 waren reeds de eerste

muzikanten aangesteld en volgde spoedig de verdere opbouw van het Harmonieorkest, dat weldra bestond uit 24 musici, waaronder 16 ‘strijkers’. Onder de dirigenten Maurice Hageman, Carl Eisner, Johannes Bekker, Van ’t Kruys, Peter van Anrooy en Kor Kuiler, en de concertmeester Emiel Clemens-Schröner, groeide het orkest. Aanvankelijk werd de muziek gegeven terwijl de bezoekers, zittend aan tafeltjes, rustig keuvelden, discussieerden, koffie, bier of wijn dronken, hun sigaren rookten, ruzie maakten of heen en weer liepen. ’s Winters werd er meestal symfonie-muziek gegeven in de grote zaal, ’s zomers was er harmoniemuziek in de tuin (want de strijkers waren in de tuin nauwelijks te horen). Dit had tot gevolg dat vele muzikanten twee verschillende instrumenten dienden te beheersen, bij voorbeeld een viool en een trombone. In de loop van de 19e eeuw ontstond geleidelijk de concertcultuur die we nu kennen. Roken werd, aanvankelijk vóór de pauze en bij het optreden van solisten, verboden, het bedienen werd beperkt en steeds vaker werden de stoelen op rijen opgesteld. Geleidelijk werd het stiller. Vaak waren er echter onregelmatigheden door het optreden van aangeschoten studenten of door meer georganiseerde acties van o.a. de eerstejaars studenten, die uitliepen op schorsing van het lidmaatschap of zelfs op ernstige onenigheden, die het bestaan van de Universiteit in gevaar brachten (1862 – 1875).

In 1858 werd met medewerking van de Sociëteit “De Harmonie” een “Muziekschool” opgericht. Dit had vele voordelen: Men kon jonge musici opleiden, die een plaats konden krijgen in het orkest, maar ook kon men als leraar aan de muziekschool goede muzikanten aantrekken die tevens lid werden van het Harmonie-orkest en daardoor hun inkomen konden verbeteren. Ook werden door de muziekschool vele zangtalenten

*De tuin van de Sociëteit “De Harmonie” in 1860
Aquarel door C.C.A. Last*

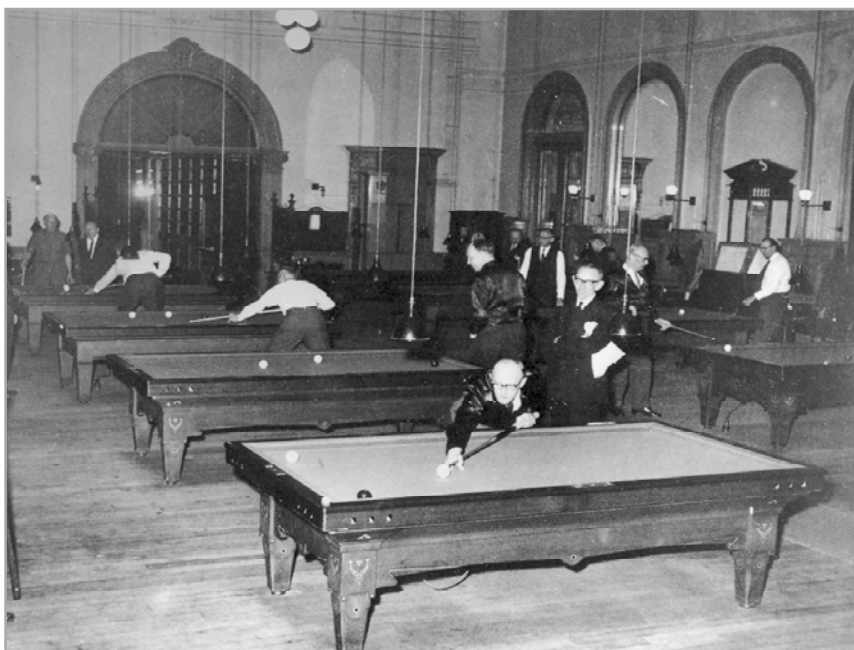

Koor en orkest in de grote zaal. Omstreeks 1950

gestimuleerd (zoals Julia Culp - omstreeks 1917,-de "Dutch Nightingale", die tot in de Carnegie Hall en voor vorsten en in het Witte Huis in Washington, zong).

Vooraf onder Johannes Bekker kwam het tot de oprichting van zangkoren en het gezamenlijk met het Harmonie-orkest uitvoeren van grote werken, als de 5e symfonie van Beethoven en La Damnation de Faust en onder de dirigent Kor Kuiler, de Matthäus Passion.

In 1891 werden de zalen en de grote concertzaal van De Harmonie verder uitgebreid. De capaciteit van de concertzaal kwam daardoor op ongeveer 1200 personen.

De biljartzaal omstreeks 1926

Behalve de grote concertzaal, was er een grote bovenzaal voor toneeluitvoeringen, een bestuurskamer, een grote biljartzaal, een leeszaal, een speelzaal en een conversatiezaal.

Al vanaf 1910 waren de vóorboden zichtbaar van een uit elkaar groeien van het Harmonieorkest en de Sociëteit. Zowel financieel als wat bestuurlijke capaciteit betreft, ontgroeide het orkest de capaciteiten van de Sociëteit. Bevorderd door de veranderde tijden, waarin ook op andere plaatsen in de stad vertier gevonden kon worden, het opkomen van de radio, het ontstaan van vakbonden en de nadelen van de eerste wereldoorlog, kon de Sociëteit het orkest niet meer bekostigen en werd in 1916 de N.V. Groninger Orkest Vereniging opgericht.

Deze kon door de gemeente gesubsidieerd worden. Als tegenprestatie aan de Gemeente ontstonden er Volksconcerten, concerten in het Sterrebosch en Abonnementsconcerten. In 1926 werd de G.O.V. geheel onafhankelijk van de Vereniging "De Harmonie". Deze laatste viel weer terug op haar andere activiteiten, zoals het verhuren van de zalen aan ettelijke instanties en verenigingen, voor grote feesten en vergaderingen, voor tentoonstellingen en sportuitvoeringen. Ook werd de traditie voortgezet dat tijdens de kermis en op 28 augustus er een groot en uitgebreid amusementsprogramma in de Harmonie was, evenals Koninklijk bezoek.

Van bijzonder belang voor de Harmonie en voor Groningen was de ontwikkeling van de biljartsport. Deze ontwikkelde zich onafhankelijk van de Harmonie in de Groninger Biljart Club, opgericht in 1897, maar wel werden belangrijke en grote wedstrijden in de grote zaal van de Harmonie gespeeld. Vooral de Harmonie in Groningen was in het begin van de 20e eeuw, naast Amsterdam, het mekka van de Nederlandse biljartsport.

Omstreeks 1925 bleek de glorieperiode van de Sociëteit "De Harmonie" voorbij. Ze doborde wel zonder grote problemen de crisistijd door, maar kwam niet weer echt tot bloei. De brand in 1941 was de genadeklap en maakte een definitief einde aan een roemrucht verleden.

In de Kreupelstraat werd in 1967 een nieuw gebouw neergezet voor de Vereniging "Sociëteit De Harmonie", die thans voor haar 450 leden een goede plaats biedt voor de biljart- en bridge-sport. De G.O.V. veranderde in 1966 haar naam in Noordelijk Filharmonische Orkest (voor Groningen en Drenthe), en in 1989 ontstond door fusie met het Frysk Orkest het Noord-Nederlands Orkest. Dit jaar zal het 145 jaar geleden zijn dat in het oorspronkelijk Harmonieorkest de eerste musici werden aangesteld.

Met veel gegevens uit het archief van de Vereniging "Sociëteit De Harmonie", en uit andere archieven, zal de historie van haar roemruchte verleden worden beschreven en in 2008 in boekvorm verschijnen.

Een bezoek aan enkele oude instellingen in de stad.

Op 15 september aanstaande kunnen de Vrienden een bezoek brengen aan twee van de oudste instellingen van de stad: het Armhuuszittend Convent en het Roode Weeshuis.

Het Armhuuszittend Convent

Het Convent dateert van 1437. De Broederschap der Armhuissitten komt op voor de belangen van de Armhuissitten of Huesarmen die in hun woningen gebrek lijden. Ontvangen gaven worden door de bestuurders van de Broederschap, de procuratoren (vanaf de 16e eeuw komt geleidelijk de Nederduitse term voegheden, voogden in zwang) aan kleren, schoenen, eten en drinken ten behoeve van de armen uitgegeven.

Vooraf in de eerste twee eeuwen van zijn bestaan wordt de Broederschap rijkelijk in de testamenten van de Groninger burgers bedacht. Het gaat om sommen geld, huizen, hypotheekrenten, landerijen en boerenplaatsen. Een van de rijkste stadsburgers uit de 15e eeuw, Harmen Hopper, is een van de erflaters. Hij woont met zijn vrouw Lamme Huinge op de hoek van de Akerkstraat en de Brugstraat. Naar haar wordt de Akerkstraat tot in de 19e eeuw wel genoemd, zoals het gasthuis dat het Armhuuszittend Convent er op den duur op nahoudt, het Armhuissitten gasthuis of Lamme Huinge gasthuis wordt genoemd. Maar om op het testament van Harmen Hopper terug te komen, het bezit zal eerst worden nagelaten aan zijn broer met de bepaling dat bij de dood van deze broer het bezit voor de helft toekomt aan het klooster te Ter Apel en de Armhuissitten Broederschap voor de "armen op de straten". Hier ligt het begin van het grondbezit van het Convent aan de Akerkstraat. In de 17e eeuw zal de broederschap op deze grond een gasthuis stichten. De Broederschap beperkt zich dan al niet meer tot zijn oorspronkelijke taak: het doen van uitdelingen aan de huuszittende armen. Omstreeks 1600 heeft het convent al een bescheiden gasthuis in beheer in de Folkingestraat. Het gasthuis in de

Akerkstraat zal in 1641 twaalf oude vrouwen herbergen.

Andere gasthuizen die in de loop der tijden in minder fortuinlijke omstandigheden verkeren worden door de burgemeesters van de stad bij het Armhuuszittend Convent gevoegd. Zo ook het Armenconvent in de Oude Kijk in 't Jatstraat, het oudste gasthuis van de stad dat uit de eerste helft van de 14e eeuw dateert. Het Armenconvent heeft eeuwenlang slechts één bestuurder. Vanaf 1606 is dat R. Barelt Jansen. Een gevelsteen in het huidig Armhuuszittend Convent herinnert aan zijn voogdij: de man heeft kennelijk zo'n stempel met zijn voogdij gezet, dat op deze steen, naar het beroep van Jansen, moutmaker, sprake is van het moltmakers-gasthuis. In 1684 is het afgelopen met dit gasthuis: het komt onder het regiem van de voogden van het Armhuuszittend Convent.

De gegevens voor deze beschrijving ontleen ik aan een interessant artikel uit 1928 van de hand van Mr R. van Royen in de Groningsche Volkssalmanak. Hij vermeldt dat in 1927 het gasthuis 22 kamers heeft, waarin even zovele vrouwen zijn gevestigd. De inkoopssom bedraagt F 800,- en voorts F 100,- die door de boekhoudend voogd op een spaarbankboekje wordt gezet. Van dit bedrag kunnen bijzondere uitgaven worden bekostigd. De lusten van de dames zijn: vrij wonen, vrij brand en een maandgeld van F 13,70.

Er zijn in 1927 nog maar 17 buiten-bedeelden, de vroegere huesarmen of armensitten. Als vanouds krijgen ze een "teeken", een koperen penning met nummer. Het is het symbool van hun recht op ondersteuning. In de 19e eeuw is dat nog per week een tweetal roggebroden, in 1927 F 0.60 en een extra gulden met Kerst en Pasen.

De gasthuisfunctie is dus in 1927 veel belangrijker dan de bedeling van de thuiswonende armen. Over de functie anno 2007 zullen de heer en mevrouw Barneveld, die de rondleiding verzorgen de Vrienden ongetwijfeld informeren.

Het Poortje

Het Roode Weeshuis

Ons tweede bezoek geldt het Roode Weeshuis van 1599. Vijf jaar na de Reductie van 1594 wordt in een deel van de gebouwen van het Olde Convent een weeshuis gevestigd. In het Olde Convent leven voor de Reformatie de Geestelijke Maagden, een van de drie door Franciscus van Assisi gestichte orden. De orde is bedoeld voor in de wereld levende mannen en vrouwen.

In het Convent wonen dan ook begijnen en proveniers, lieden die zich voor verblijf en verzorging inkopen in het huis. Zo verblijft niemand minder dan “het Licht der Wereld”, Wessel Gansfort (1419-1489), hier de laatste tien jaar van zijn leven.

In 1999 viert de voogdij het vierhonderdjarig bestaan van het weeshuis met de uitgave van de diepgravende studie van dr. Paul Holthuis “Roode Wezen in Groningen”. Aan deze studie ontleen we de nodige gegevens.

Het Roode Weeshuis wordt officieel betiteld als Burgerweeshuis. Alleen kinderen van ouders die tenminste vier jaar het burgerrecht van de stad bezitten komen voor toelating in aanmerking. In de praktijk zijn het vooral kinderen uit de kleine burgerij, van lieden die een ambacht uitoefenen, die in het weeshuis terecht komen. Over de kinderen van de armen ontfermt zich het Groene Weeshuis, dat in 1660 vanwege de diaconie van de kerk wordt opgericht. Wezen uit de hogere sociale lagen komen in de regel bij familie terecht.

Behalve als weeshuis wordt het complex ook benut door de gilden: in de voormalige

eetzaal van het Convent, de refter, vergaderen zij. Het fraaie poortje met de beelden van een weesjongen en een weesmeisje, aan de Roode Weeshuisstraat gelegen, dat tot het weeshuis toegang geeft, wordt het huis in 1627 geschonken.

Tot de normen en waarden waarin de wezen worden opgevoed behoren gehoorzaamheid aan het gezag, soberheid en het protestantse levensbeginsel. Zij moeten nuttige leden van de maatschappij worden. Zachtzinnig is de opvoeding niet. De vader en moeder van het weeshuis houden het bij het woord van Jacob Cats: “Die wel bemint, kastijt zijn kind”. De vier voogden en drie voogdessen zien overigens hun rol in verhevener licht. Dat blijkt uit het gedicht dat een van de voogdessen in 1740 schrijft en door de voogdij boven de schouw in de voogdenkamer wordt aangebracht (zie afbeelding op de voorpagina).

De laatste wezen verlaten in 1956 het huis. Ze worden in pleeggezinnen ondergebracht. De voogden zoeken een nieuwe bestemming voor het complex. Dat wordt de huisvesting van jeugdige delinquenten die aan de zorg van de particuliere inrichting voor justitiële kindbescherming, naar de ingang van het complex “Het Poortje” genoemd, zijn toevertrouwd. In de loop van de jaren '80 verhuist Het Poortje naar een eigen gebouw aan de weg naar Dorkwerd, waar het sindsdien een stormachtige ontwikkeling doormaakt.

De voogden verkopen het complex dan aan de Gemeente Groningen met uitzondering van de voogdenkamer en twee andere vertrekken, die eigendom van het Roode Weeshuis blijven. De Gemeente nodigt de woningbouwvereniging Volkshuisvesting uit een project te ontwikkelen voor de huisvesting van senioren. De noordelijke en westelijke vleugel van het weeshuis worden afgebroken en vervangen door appartementenvleugels in vier woonlagen van een nogal indringende architectuur.

Tijdens het bezoek op 15 september zullen we de sporen van het verleden opzoeken, de voogdenkamer bewonderen en de nieuwbouw rond de aloude binnenhof zien. Eertijds genoten de begijnen en de proveniers van de stille binnenruimte, toen de wezen en nu de senioren.

De voogdij van het weeshuis richt zich nu op het verschaffen van morele en materiële hulp aan hen die in moeilijkheden zijn geraakt, met speciale aandacht voor jongeren.